

22110173

LITHUANIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
LITUANIEN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
LITUANO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning)
Mercredi 11 mai 2011 (matin)
Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Išanalizuokite **vieną** iš pateiktųjų tekstų:

1.

BITĖ

Gerokai po pusiaudienio bitė pakilo nuo avilio laktos ir, palengva kildama vis aukščiau, pasuko į vakarus. Ji skraidė nuo pat ankstyvo ryto ir truputį pavargo. Jau kelias savaites žemę kankino sausra, tad žieduose nektaro nebuvo. Apačioje plytėjo pilkėjantys laukai, sodybos, vingiavo, dulkėdami nuo pravažiuojančių mašinų, keliai. Bitė nesileido.

5 Kiekvienas žiedas, kiekviena kuokelė čia buvo išvartyta ir apžiūrėta. Ji skrido tolyn. Ėmė ilgėti medžių šešėliai, nurimo vėjas, sunki pavakario kaitra nusileido prie pat žemės. Apačioje tarp kalvų sumirgėjo upelis. Bitė ėmė leistis. Ji norėjo gerti. Nutūpusi ant pusiau panirusio žolės stiebelio, atsigerė šalto vandens, pamatė ant kranto melsvą cikorijos žiedą, nutūpė į jį, bet tas buvo sausas kaip ir viskas aplinkui. Ėmė skristi palei upelio vagą. Nuo vandens kilo vos juntama vėsi

10 drėgmė ir taip nevargino karštis. Bitė skrido į miestą. Miesto skveruose ir palei gatves augo daug liepų, buvo pats jų žydėjimas, todėl tikėjosi, kad negriš tuščiomis.

Greitai pasirodė raudoni čerpių stogai, ir ji pasuko į kairę. Kylanti nuo stogų šiluma virpino orą ir blaškė bitę. Skristi pasidarė sunkiau. Tiršti sunkūs kvapai kilo nuo grindinio, iš pravertų langų, iš kiemų, bet ji atkakliai skrido tolyn, kol pasiekė nedidelį skverelį,

15 ištisai apaugusį liepomis. Jos, nepaisant sausros, žydėjo. Lapai blizgėjo nuo kibaus lipčiaus. Beveik nematomais smulkučiais miglos lašeliais jis krito žemyn, cementinės šaligatvio plytelės po liepų šakomis buvo patamsėjusios. Keli lapai, neišlaikę sausros, pagelto ir nukrito.

Bitė ilgai bėgiojo nuo žiedo prie žiedo, saugodamasi neprikibti prie blizgančių tamsių lapų. Ji prisirinko nektaro ir apsunko. Apžiūrėjusi paskutinį žiedą, suzvimbė ir

20 sunkiai pakilo. Tuo metu gatve pralėkė sunkvežimis, jo sukeltas sūkurys nuplėšė dar kelis lapus, netikėtai pagavo bitę ir bloškė ant gatvės grindinio. Bitė neužsigavo. Ji nukrito į tarpą tarp dviejų akmenų, prineštą smėlio. kažkas buvo numetęs ledų porciją. Ledai ištirpo kaitroje ir skystis susigėrė į smėlį. Bitės sparnai apkibo lipniu saldžiu purvu. Ji piktai sudūzgė ir, apvirtusi ant nugaros, bandė išplėsti sparnus.

25 Ant šaligatvio stovėjo mažas berniukas su balta kepuryte nuo saulės. Šalia jo stovėjo mama ir kažką greitakalbe pasakojo kaimynei. Berniukas tampė motinos ranką ir vis kartojo:

– Mama, mama, einam. Mama, kada eisim? – bet mama nesiklausė, ji tik tvirtai laikė vaiką, kad tas neištrūktų ir neišbėgtų į gatvę.

Akmenys per dieną buvo įkaite, ir bitė visai pavargo, kol jai pasisekė apsiversti ant kojų.

30 Ji sunkiai ropojo grublėta gatve šaligatvio briaunos link. Už šaligatvio augo nors dulkina, bet žalia ir vėsi skvero žolė. Bitė norėjo palįsti po lapu ir nusivalyti sparnus. Ji buvo jau prie pat krašto, kai ją pamatė berniukas. Jis tučtuojau įsikišo pirštą į burną ir susidomėjęs ėmė žiūrėti į bitę. Bitė truputį pailsėjo ir pradėjo kopti stačiu šaligatvio kraštu. Berniukas vis taip pat žiūrėjo, neištraukdamas piršto iš burnos. Kai bitė užkopė ant šaligatvio ir vėl sustojo atsipūsti, berniukas

35 pakėlė savo mažą koją. Bitė pamatė pakibusį virš jos batelio padą ir pajuto, kad į avilį nebegriš. Ji susirietė ir bandė gelti. Bet padas buvo kietas.

– Mama, aš širšę užmušiau!

Motina pasižiūrėjo iš aukštai ir pasakė:

– Čia ne širšė, čia bitė. Einam namo.

40

Ir jiedu nuėjo.

Bitė nusirito nuo šaligatvio krašto tarp nulaužto degtuko ir liepos žiedlapio. Ji dar judėjo, bet jau nieko nebejautė.

Antanas Ramonas, *Vasario upės* (2007)

2.

varge, ir vėl ta raudona mazda
po langu: liguistai jautri, tarsi kas
būtų nulupęs jai odą, kliegia nuo
vėjo gūsio, menkiausio dvelktelėjimo
5 į kruviną raumenį

ir aš taip rėčiau, nuluptaskūris,
vos pajutęs prisiglaudžiant
gyvenimą – rėčiau dejavau,
skundžiausi, kad šiurkštus
10 tas kalės liežuvis

paskui nutilau: turbūt išsikrovė
akumulatorius – maniau, pailsėsiu,
pamedituosiu pasaulio triukšmą,
bet kur tau, ogi rėkiu ir toliau,
15 ir tylėdamas

(nuo vėjo gūsio, nuo menkiausio
dvelktelėjimo, gi sakiau jau)

prašau, Šeimininke, būk gailestingas
tam gal ir netikusiam daiktui, kurs visgi
20 tarnavo tau, kaip mokėdamas ir
išmanydamas, visa savo
juokinga mechanika

prabusk, Šeimininke, ištiesk savo
gelbstinčią ranką – tau juk pakanka
25 vien pirštą pajudint, kad nutiltų
tas klyksmas, maldauju,
spustelk pultelį.

Gintaras Grajauskas, *Eilėraščiai savo kailiu* (2008)